

un verb ; b) propozițiunile a. c. p se fie esprimat printr'un adjектив și c) propozițiunile a. c . . . printr'un substantiv.) d. e. a. printr'un verb : Se făcuse primăvară.

Noțiuni de stil⁽¹⁾

Studiul limbii are de scop a face pe scolari, nu numai să înțeleagă, ceea ce aș vorbi și scris alii, dar să și exprime și propriile lor cugetări, într'un mod clar, precis și conform regulelor stabilite în limbă.

Partea studiului limbii, ce ne arată drumul către acest scop, se numește stilistica (sau reguli despre compoziții).

Compozițiunea este un sir de cugetări, cari, unite între dănsenele prinț'o idee fundamentală (numită *temă* sau *titlu*) formează un tot armonic.

Intr'o compoziție deosebim :

a. **Materia** sau **conținutul** ei;

b. **Forma** compoziției.

Materia sau *conținutul* compoziției este suma tuturor cugetărilor, ce câștigăm despre o temă dată (obiectul de descris sau de narat, etc.).

Forma este felul, cum ne exprimăm acele cugetări în vorbit sau în scris.

Observare. Așa dar, spre a ne putea exprima mai târziu, în scris sau vorbit, și propriile noastre cugetări (a face compoziții libere) trebuie să ne ocupăm cu dinadinsul de *materia* și *forma* compoziției. Să urmăm, cu alte vorbe, exemplul unui maestru de construcții. Acesta, când voește să facă vre o zidire, trebuie să aibă mai întîi *materia* necesară (piatră, cărămidă, var etc) ; în urmă, să știe cum să unească această materie, adică, ce formă să i dea, ca să facă zidirea (o casă, biserică, etc.) ce și-a promis. Când vom să facem și noi o compoziție liberă, trebuie să avem mai întîi ce să scrim, adică, să ne câștigăm *materia* trebuincioasă cugetării despre obiectul de descris sau de narat ; apoi să știm ce formă să dăm acelei materii, adică, cum să o exprimăm în vorbit sau în scris.

Fiindcă *materia* și *forma* aș trebui să de multă deprindere, de aceea ne vom ocupa cu ele mai în tot cursul sintaxei. (Vezi prefața și adaosul)